

Informasjon 100 til atomberedskapsorganisasjonen om situasjonen i Ukraina

Ukentlig rapportering avsluttes

Russland invaderte Ukraina 24. februar 2022, og russiske styrker tok kontroll over Zaporizjzja-anlegget 4. mars 2022. DSA har fulgt situasjonen tett og har også holdt løpende dialog med ukrainske og internasjonale atomsikkerhetsmyndigheter. Personell fra IAEA fortsetter med sin tilstedeværelse ved anlegget slik de har gjort siden høsten 2022.

DSA har vært bekymret for beskytning av og angrep på anlegget. I tillegg har strømforsyning og mulighet for bruk av nødstrømsaggregat vært varierende ved anlegget. Det er rapportert om stadig press på driftspersonell, samt slitasje på anlegget og utfordringer med vedlikehold. Tilgang til kjølevann for å kjøle reaktorene er også et fokuspunkt for DSA. Det siste ble særlig presserende etter sprengningen av Kakhova-demningen 6. juni 2023. Siden da har situasjonen vært stabil, og det har vært liten endring i atomsikkerhetssituasjonen.

Kriseutvalget for atomberedskap har hatt tett dialog og fulgt situasjonen nøye. Det er avholdt jevnlige møter der kjernekraftanleggene i Ukraina har vært i fokus. Mye tid har vært brukt til å produsere prognoser, rapporter og informasjonsmateriell til nettsider, samt dialoger mellom etater, med departementer og andre interessenter om situasjonen.

Norge og Utenriksdepartementet har bidratt med utstyr og midler til innsatsen for atomsikkerhet i Ukraina, og har bygget videre på det allerede gode samarbeidet med Ukraina som pågikk før krigen brøt ut. Atomsikkerhet er første punkt i presidents Zelenskyjs 10 punkts fredsplan, og et svært viktig område for norsk støtte til Ukraina. Før sommeren bevilget regjeringen opp til 250 millioner kroner til denne innsatsen, for hvert år i 5 år, gjennom Nansen-programmet. I 2023 går 100 millioner til IAEAs tilstedeværelse på de ukrainske kjernekraftverkene, mens 150 millioner forvaltes av DSA. Midlene skal støtte ukrainske atomsikkerhetsmyndigheter og andre aktører i deres arbeid med å redusere risikoen for ulykker og hendelser som kan gi utslipp av radioaktive stoffer. Midlene skal også redusere risikoen for at radioaktivt materiale kommer på avveier.

Siden det er relativt stabilt rundt kjernekraftanleggene nå, besluttet Kriseutvalget 21. august 2023 å avslutte den ukentlige rapporteringen til atomberedskapsorganisasjonen om situasjonen i Ukraina. Denne rapporten er den hundrede i rekken og inntil videre også den siste.

DSA fortsetter å følge situasjonen tett, og vil informere umiddelbart hvis situasjonen endrer seg vesentlig.

Takk til alle for innsatsen og hjelpen det siste halvannet året.

Statusrapport - situasjonen i Ukraina

Det har ikke vært utvikling av betydning ved de ukrainske atomanleggene siste uken.

Alle reaktorene ved Zaporizjzja-anlegget forblir nedstengt. Det bores nå vannbrønner på området for å sikre den fremtidige tilgangen på kjølevann.

Øvrige kjernekraftverk

Det er ikke meldt om statusendring ved Ukrainas øvrige kjernekraftverk siden forrige rapportering.

DSAs vurdering

Situasjonen ved Zaporizjzja-anlegget er fortsatt alvorlig med redusert tilgang på vann til kjøling av reaktorene, redusert tilgang til ekstern kraftforsyning, fortsatt press på driftspersonell og slitasje på anlegget. DSA fortsetter å overvåke situasjonen nøye og opprettholder tett og god kontakt med ukrainske atomsikkerhetsmyndigheter og IAEA.

Værprognoser fra MET

Vindforhold over Ukraina de neste 48 timene:

Fredag skiftende eller nordvest vind.

Fra lørdag skiftende eller vestlig vind.

Prognosene er relativt sikre. Eventuelle utslipp fra kjernekraftverk vil ikke berøre Norge i løpet av de neste 48 timene.